

ZAŁĄCZNIK - KODY WYKORZYSTYWANE W DOKUMENTACH UBEZPIECZENIOWYCH (stan na 1 stycznia 2005 r.)

Uwaga!

Wykazy kodów obowiązujących przed 1 stycznia 2005 r. dostępne są w archiwum serwisu internetowego Zakładu www.zus.pl.

I. Kod tytułu ubezpieczenia - składa się z 6 znaków, oznaczających

- podmiot podstawowy wraz z rozszerzeniem (4 znaki)
- ustalone bądź nieustalone prawo do emerytury lub renty (1 znak)
- stopień niepełnosprawności (1 znak)

Podmiot podstawowy wraz z rozszerzeniem

01 10	pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu
01 11	pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
01 12	osoba pobierająca świadczenie szkoleniowe wypłacane po ustaniu zatrudnienia
01 20	pracownik młodociany
01 24	były pracownik mianowany lub były urzędnik służby cywilnej, z którym został rozwiązany stosunek pracy, pobierający świadczenie pieniężne za okres po ustaniu zatrudnienia
01 25	pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego w stosunku do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 74 z 27.03.1972 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem nr 574/72/EWG
01 26	pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia nr 574/72/EWG
02 00	osoba wykonująca pracę nakładczą
03 10	członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną
03 20	osoba wykonująca pracę w spółdzielni lub w gospodarstwie rolnym spółdzielni na innej podstawie niż stosunek pracy, niebędąca jej członkiem i wynagradzana według zasad obowiązujących członków spółdzielni, w tym kandydat na członka spółdzielni
04 11	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy
04 12	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy
04 17	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o

	świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04 18	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04 21	osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy
04 22	osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy
04 24	osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04 25	osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w siedzibie lub w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04 26	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia nr 574/72/EWG
04 27	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia nr 574/72/EWG
04 28	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca jest wykonywana w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia nr 574/72/EWG
04 29	osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług i praca nie jest wykonywana w miejscu prowadzenia działalności zleceniodawcy, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia nr 574/72/EWG
05 10	osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą
05 11	osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność
05 20	twórca
05 30	artysta
05 40	osoba prowadząca działalność w zakresie wolnego zawodu
05 43	wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej
05 44	osoba prowadząca pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
05 45	osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
05 50	absolwent prowadzący pozarolniczą działalność zwolniony z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne
05 60	osoba niepełnosprawna podejmująca po raz pierwszy prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, wnioskująca o dofinansowanie składek na ubezpieczenia społeczne ze środków Państwowego Funduszu

	Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie art. 25 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 123, poz. 776 z późn. zm.)
06 10	poseł lub senator pobierający uposażenie
07 10	stypendysta sportowy pobierający stypendium, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
07 20	stypendysta sportowy pobierający stypendium podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym
08 00	osoba wykonująca odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, jeśli nie podlega ubezpieczeniom z innego tytułu
09 10	osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych
09 11	osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych
09 20	absolwent pobierający stypendium w okresie skierowania przez powiatowy urząd pracy na szkolenie lub odbycie stażu
09 40	osoba zamieszkała w Polsce pobierająca zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne
09 41	osoba pobierająca zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne, zamieszkała w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego
10 10	duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru
10 11	duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, opłacający składkę od minimalnej podstawy oraz od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru, należną za okres do dnia 31 marca 2004 r.
10 12	duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, opłacający składkę od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru
10 20	duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego lub misjonarzem, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru
10 40	alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulanta, juniorysta przed ukończeniem 25. roku życia, objęty dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi
10 50	alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulanta i juniorysta, podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
11 10	żołnierz niezawodowy w służbie czynnej
11 11	osoba odbywająca służbę zastępczą
11 12	osoba odbywająca nadterminową zasadniczą służbę wojskową
11 13	osoba odbywająca okresową służbę wojskową
11 14	funkcjonariusz w służbie kandydackiej oraz kandydat na żołnierza zawodowego
11 20	żołnierz zawodowy
11 30	funkcjonariusz Policji
11 31	funkcjonariusz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu
11 32	funkcjonariusz Straży Granicznej
11 33	funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej
11 34	funkcjonariusz Służby Celnej
11 40	funkcjonariusz Służby Więziennej
11 50	osoba w stanie spoczynku pobierająca uposażenie
11 51	osoba pobierająca uposażenie rodzinne
11 52	osoba pobierająca uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężne o takim samym charakterze
11 53	żołnierz lub funkcjonariusz, za którego istnieje obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w związku ze zwolnieniem ze służby
12 11	osoba przebywająca na urlopie wychowawczym

12 40	osoba pobierająca zasiłek macierzyński
13 10	osoba, która na podstawie odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy pobiera świadczenie socjalne wypłacane w czasie urlopu innego niż kolejowy
13 20	osoba pobierająca zasiłek socjalny na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia
13 21	osoba, która na podstawie odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy pobiera świadczenie socjalne wypłacane w czasie urlopu kolejowego
13 22	osoba pobierająca świadczenie socjalne w okresie zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy
14 22	świadczeniobiorca, za którego jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo wójt, burmistrz lub prezydent miasta ma obowiązek opłacać składki
15 00	małżonek pracownika skierowanego do pracy w przedstawicielstwie dyplomatycznym, urzędzie konsularnym, stałym przedstawicielstwie przy ONZ lub w innej misji specjalnej za granicą, w instytucie, ośrodku informacji, kultury za granicą
16 10	obywatel polski wykonujący pracę w podmiocie zagranicznym za granicą lub w podmiocie zagranicznym na terytorium RP, jeżeli podmiot nie posiada w Polsce swojej siedziby ani przedstawicielstwa
17 00	osoba sprawująca opiekę nad członkiem rodziny spełniającym warunki do przyznania zasiłku pielęgnacyjnego, podlegająca dobrowolnym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów
18 10	student, uczestnik studiów doktoranckich lub osoba odbywająca staż adaptacyjny, podlegający dobrowolnym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym
18 11	student lub uczestnik studiów doktoranckich, za którego szkoła wyższa lub jednostka organizacyjna prowadząca studia doktoranckie jest zobowiązana do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne
18 30	słuchacz Krajowej Szkoły Administracji Publicznej
19 00	osoba kontynuująca ubezpieczenia emerytalne i rentowe
20 10	sędzia
20 20	prokurator
20 30	sędzia lub prokurator, za którego istnieje obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku służbowego
21 10	dziecko lub uczeń niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu
21 20	słuchacz zakładu kształcenia nauczycieli niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu
22 10	kombatant, za którego składki na ubezpieczenie zdrowotne ma obowiązek opłacać Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
22 30	osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu uprawnienia do świadczeń alimentacyjnych na podstawie ugody sądowej lub prawomocnego orzeczenia sądu
22 40	członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniu zdrowotnemu
24 10	osoba objęta dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym
25 00	emeryt lub rencista zamieszkały w Polsce, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest przez świadczeniobiorcę
25 01	emeryt lub rencista zamieszkały w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest przez świadczeniobiorcę
25 10	emeryt lub rencista zamieszkały w Polsce, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest z budżetu państwa
25 11	emeryt lub rencista zamieszkały w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którego składka

	na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest z budżetu państwa
30 00	osoba, za którą należy rozliczyć i opłacić składki lub należne świadczenia w dokumentach rozliczeniowych składanych nie wcześniej niż za następny miesiąc, po ustaniu tytułu do ubezpieczeń
50 00	inny tytuł do ubezpieczeń

Ustalone bądź nieustalone prawo do emerytury lub renty

0	osoba, która nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty
1	osoba, która ma ustalone prawo do emerytury
2	osoba, która ma ustalone prawo do renty

Stopień niepełnosprawności

0	osoba nieposiadająca orzeczenia o niepełnosprawności lub osoba, która posiada orzeczenie i nie przedłożyła go płatnikowi składek
1	osoba, która przedłożyła płatnikowi składek orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności
2	osoba, która przedłożyła płatnikowi składek orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności
3	osoba, która przedłożyła płatnikowi składek orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności
4	osoba, która przedłożyła płatnikowi orzeczenie o niepełnosprawności wydawane osobom do 16. roku życia

II. Kod stopnia pokrewieństwa/powinowactwa - składa się z 2 znaków

01	małżonek
11	dziecko własne, przysposobione lub dziecko małżonka
21	wnuk lub dziecko obce, dla którego ustanowiono opiekę, albo dziecko obce w ramach rodziny zastępczej
30	matka
31	ojciec
32	macocha
33	ojczym
40	babka
41	dziadek
50	osoby przysposabiające osoby ubezpieczone
60	inni wstępni pozostający z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym

III. Kod wykonywanego zawodu - składa się z 6 znaków, zawartych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. nr 265, poz. 2644)**IV. Kod pracy w szczególnych warunkach ma postać**

- 5 pierwszych znaków jest zgodne z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 z późn. zm.), z których:
  - w polu pierwszym wpisujemy nazwę wykazu (A lub B)
  - dwa następne znaki to numer działu w wykazie podany cyframi arabskimi
  - dwa znaki dalsze to numer rodzaju pracy w dziale

- 6 i 7 znak to kod dotychczasowych przepisów zarządzeń i uchwał resortowych według następującej listy:

01	zarządzenie nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 r.
02	zarządzenie nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r.
03	zarządzenie nr 41 Ministra Finansów z dnia 17 maja 1985 r.
04	zarządzenie nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r.
05	zarządzenie nr 19 Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 10 listopada 1986 r.
06	zarządzenie nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r.
07	zarządzenie nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r.
08	zarządzenie nr 50 Ministra Handlu Zagranicznego z dnia 13 grudnia 1983 r.
09	zarządzenie nr 26 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lipca 1983 r.
10	zarządzenie nr 33 Ministra Łączności z dnia 16 maja 1983 r.
11	zarządzenie nr 28 Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 30 lipca 1986 r.
12	zarządzenie nr 37 Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 25 października 1983 r.
13	zarządzenie Ministra Obrony Narodowej nr 48 z dnia 12 września 1983 r.
14	zarządzenie nr DK 4-1000-1/84 Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 15 czerwca 1984 r.
15	zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r.
16	zarządzenie nr 11/86 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 marca 1986 r.
17	zarządzenie nr 51/83/CZZK Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 1983 r.
18	zarządzenie nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r.
19	zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1983 r. (Dz.Urz. MZiOS nr 8, poz. 40 z późn. zm.)
20	zarządzenie nr 9 Ministra Gospodarki Materiałowej z dnia 31 maja 1983 r.
21	zarządzenie nr 9 Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z dnia 4 lipca 1983 r.
22	zarządzenie nr 11 Przewodniczącego Komitetu do Spraw Młodzieży i Kultury Fizycznej z dnia 1 lipca 1988 r.
23	zarządzenie nr 24 Ministra - Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia 15 sierpnia 1983 r.
24	zarządzenie nr 24 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji, Norm i Jakości z dnia 6 czerwca 1983 r.
25	uchwała nr 64/83 Zarządu Głównego Centralnego Związku Spółdzielni Rolniczych "Samopomoc Chłopska" z dnia 25 lipca 1983 r.
26	uchwała nr 184 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego z dnia 20 maja 1983 r.
27	uchwała nr 80/83 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy z dnia 30 czerwca 1983 r.
28	uchwała nr 38 Zarządu "Społem" Centralnego Związku Spółdzielni Spożywców z dnia 11 lipca 1983 r.
29	uchwała nr 106 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni Inwalidów z dnia 20 lipca 1983 r.
30	uchwała nr 16/83 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni Mleczarskich z dnia 27 czerwca 1983 r.
31	uchwała nr 14/84 Zarządu Centrali i Spółdzielni Ogrodniczych i Pszczelarskich z dnia 23 marca 1984 r.

32	zarządzenie nr 21 Prezesa Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej "Prasa-Książka-Ruch" z dnia 21 października 1983 r
33	uchwała nr 41/83 Zarządu Głównego Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego z dnia 28 września 1983 r.
34	zarządzenie nr 47 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 17 czerwca 1983 r.
35	zarządzenie nr 20 Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk z dnia 16 czerwca 1983 r.
36	zarządzenie nr 12/83 Naczelnego Redaktora Polskiej Agencji Prasowej PAP z dnia 31 maja 1983 r.
37	uchwała nr 22 Zarządu "Cepelii" Centralnego Związku Spółdzielni Rękodzieła Ludowego i Artystycznego z dnia 1 czerwca 1983 r.
38	zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 17 maja 1983 r. (zm. zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego nr 5/87 z dnia 7 października 1987 r. i nr 1/90 z dnia 1 sierpnia 1990 r.)
39	uchwała nr 62 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni Niewidomych z dnia 15 lipca 1983 r.
40	zarządzenie nr 24 Przewodniczącego Komitetu do spraw Radia i Telewizji "Polskie Radio i Telewizja" z dnia 15 lipca 1988 r.
41	uchwała Prezydium Zarządu Stowarzyszenia "PAX" z dnia 28 grudnia 1983 r.
42	uchwała nr 19/84 Zarządu Centralnego Związku Budowlanych Spółdzielni Pracy z dnia 24 kwietnia 1984 r.
43	uchwała nr XXVIII/193/84 Zarządu Centralnego Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych z dnia 15 marca 1984 r.
44	zarządzenie nr 17 Ministra - Kierownika Urzędu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z dnia 2 sierpnia 1985 r.
45	zarządzenie nr 1/89 Ministra - Kierownika Urzędu do Spraw Wyznań z dnia 6 stycznia 1989 r.
46	uchwała nr 24 Zarządu Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych z dnia 14 czerwca 1983 r.
47	zarządzenie nr 2 Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z dnia 20 lutego 1989 r.

- 8 i 9 znak jest to numer określający stanowisko pracy jako punkt w pozycji rodzaj pracy - określony w wykazie szczegółowym stanowiącym załącznik do zarządzenia resortowego, stosowanego przez płatnika składek na podstawie odrębnych przepisów.

V. Kod pracy w szczególnym charakterze

Przy ustalaniu tego kodu nie stosuje się systemu oznaczeń określonego dla kodów wykorzystujących układ wykazów A i B z załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i zarządzeń resortowych.

Kod ten składa się z 9 znaków

000320301	pracownik organów kontroli państwowej
000320302	pracownik organów administracji celnej pracownik (ubezpieczony) wykonujący działalność twórczą lub artystyczną:
032030301	tancerz
032030302	akrobata
032030303	gimnastyk
032030304	ekwilibrysta
032030305	kaskader
032030306	solista wokalista

	032030307	muzyk grający na instrumentach dętych
	032030308	treser zwierząt drapieżnych
	032030309	artysta chóru
	032030310	żongler
	032030311	komik cyrkowy
	032030312	aktor teatru lalek
	032030313	aktorka
	032030314	dyrygentka
	032030315	muzyk grający na instrumentach smyczkowych
	032030316	muzyk grający na instrumentach perkusyjnych
	032030317	muzyk grający na instrumentach klawiszowych
	032030318	operator obrazu filmowego
	032030319	fotografik
000320304		dziennikarz zatrudniony w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w agencjach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych objęty układem pracy dziennikarza
000320305		nauczyciel, wychowawca lub inny pracownik pedagogiczny wykonujący pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. 2003 nr 118, poz. 1112 z późn. zm.)
000320307		pracownik jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2002 nr 147, poz.1229 z późn. zm.)

VI. Kod oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia - składa się z trzech znaków

01R	Dolnośląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia we Wrocławiu
02R	Kujawsko-Pomorski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Bydgoszczy
03R	Lubelski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Lublinie
04R	Lubuski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Zielonej Górze
05R	Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Łodzi
06R	Małopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie
07R	Mazowiecki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Warszawie
08R	Opolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Opolu
09R	Podkarpacki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Rzeszowie
10R	Podlaski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Białymstoku
11R	Pomorski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Gdańsku
12R	Śląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach
13R	Świętokrzyski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach
14R	Warmińsko-Mazurski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Olsztynie
15R	Wielkopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Poznaniu
16R	Zachodniopomorski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie

VII. Kod stopnia niepełnosprawności

0	osoba nieposiadająca orzeczenia o niepełnosprawności
1	osoba posiadająca orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności
2	osoba posiadająca orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności
3	osoba posiadająca orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności
4	osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności wydawane osobom do 16. roku życia

VIII. Kod przyczyny wyrejestrowania ubezpieczonego - składa się z 3 znaków

100	ustanie tytułu do ubezpieczeń/ubezpieczenia
500	zgon osoby ubezpieczonej
600	inna przyczyna wyrejestrowania

IX. Kod rodzaju uprawnienia - składa się z 2 znaków

11	wpis do ewidencji, na listę lub do rejestru
31	koncesja
32	zezwolenie
34	decyzja
40	uprawnienie inne niż wymienione wyżej

X. Kod przyczyny wyrejestrowania płatnika - składa się z 3 znaków

111	zaprzestanie prowadzenia działalności
115	postanowienie sądu o ukończeniu postępowania upadłościowego
117	zgon płatnika składek
211	wykreślenie z rejestru, ewidencji lub skreślenie z listy
311	decyzja właściwego organu o likwidacji płatnika składek będącego jednostką sektora finansów publicznych
350	wyrejestrowanie z ubezpieczeń ostatniej osoby, za którą płatnik miał obowiązek składania dokumentów ubezpieczeniowych
600	inna przyczyna wyrejestrowania

XI. Typ identyfikatora

P	PESEL
N	NIP
R	REGON
1	dowód osobisty
2	paszport

XII. Kod świadczenia / przerwy - składa się z trzech znaków***Przerwa w opłacaniu składek***

111	urlop bezpłatny
121	urlop wychowawczy udzielony na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie urlopów i zasiłków wychowawczych (Dz.U. nr 60, poz. 277) lub art. 186 § 1 Kodeksu pracy
122	urlop wychowawczy udzielony na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie urlopów i zasiłków wychowawczych lub art. 186 § 1 Kodeksu pracy
151	okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy, bez prawa do wynagrodzenia lub zasiłku
152	okres nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy
155	okres niezdolności do pracy bez prawa do wynagrodzenia z przyczyn określonych w art. 92 § 1 ¹ Kodeksu pracy, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 r.

Rodzaj świadczenia

211	zasilek porodowy
212	zasilek wyrównawczy z ubezpieczenia chorobowego
214	zasilek wyrównawczy z ubezpieczenia wypadkowego
215	wyrównanie zasiłku wyrównawczego z ubezpieczenia chorobowego
216	wyrównanie zasiłku wyrównawczego z ubezpieczenia wypadkowego

Rodzaj świadczenia i przerwy

311	zasilek macierzyński z ubezpieczenia chorobowego
312	zasilek opiekuńczy z ubezpieczenia chorobowego
313	zasilek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego
314	zasilek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego
315	wyrównanie zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego
316	wyrównanie zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego
317	wyrównanie zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego
318	wyrównanie zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego
321	świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia chorobowego
322	świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego
323	wyrównanie świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia chorobowego
324	wyrównanie świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego
331	wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, finansowane ze środków pracodawcy
332	wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, finansowane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
333	wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową za okres do dnia 31 grudnia 2002 r., finansowane ze środków pracodawcy
334	wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową za okres do dnia 31 grudnia 2002 r., finansowane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
335	wyrównanie wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, finansowane ze środków pracodawcy
336	wyrównanie wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, finansowane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
337	wyrównanie wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową za okres do dnia 31 grudnia 2002 r., finansowane ze środków pracodawcy
338	wyrównanie wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową za okres do dnia 31 grudnia 2002 r., finansowane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
350	inne świadczenia/przerwy

XIII. Kod choroby - składa się z 1 znaku literowego, a w przypadku zbiegu chorób kod ma postać X/X. Wpisywany na formularze kod choroby powinien mieć postać zgodną z podaną na zaświadczeniu lekarskim ZUS ZLA

XIV. Kod terminu przesyłania deklaracji i raportów

1	dla deklaracji składanych do 5. dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni
2	dla deklaracji składanych do 10. dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni
3	dla deklaracji składanych do 15. dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni (kodu nie stosują płatnicy, dla których ma zastosowanie kod "4")

4	dla deklaracji składanych do 15. dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni przez wspólników spółek (jednoosobowych z ograniczoną odpowiedzialnością, cywilnych, jawnych, komandytowych, partnerskich), którzy opłacają składki wyłącznie za siebie, natomiast spółka zatrudnia pracowników lub inne osoby, podlegające z tego tytułu ubezpieczeniom, oraz przez osoby podlegające dobrowolnie ubezpieczeniu zdrowotnemu
5	dla deklaracji składanych za sędziów i prokuratorów, za których jest obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne po rozwiązaniu lub wygaśnięciu stosunku służbowego

XV. Kod informacji o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

1	w przypadku gdy informację o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek przekazał ubezpieczony
2	w przypadku gdy informację o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek przekazał płatnik składek
3	w przypadku gdy informację o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek przekazał Zakład Ubezpieczeń Społecznych

XVI. Kody numerów identyfikatorów deklaracji rozliczeniowych i imiennego raportu miesięcznego

1)	01	dla deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego	
	02 - 39 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej i imiennego raportu miesięcznego korygującego	
2)	w przypadku zakładów pracy chronionej lub zakładów aktywności zawodowej:		
	40	dla deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego	
		a)	składanych za część miesiąca, w której płatnik nie posiadał statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej, w razie gdy uzyskanie tego statusu nastąpiło w trakcie miesiąca
		b)	składanych za część miesiąca, w której płatnik posiadał status zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej, w razie gdy utrata tego statusu nastąpiła w trakcie miesiąca
41 - 49 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej i imiennego raportu miesięcznego korygującego		

3)	w przypadku:	
	<ul style="list-style-type: none"> a) powiatowych urzędów pracy, za bezrobotnych, absolwentów pobierających stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy, na które zostały skierowane przez powiatowy urząd pracy b) wojskowych biur emerytalnych, Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Biura Emerytalnego Służby Więziennej, za emerytów i rencistów c) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, za osoby pobierające świadczenia rodzinne oraz za osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, za które opłacane są składki d) banków rozliczających składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku dokonywania wypłaty emerytury lub renty z zagranicy e) innych podmiotów rozliczających składki na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku dokonywania wypłat emerytury lub renty z zagranicy f) instytucji rozliczającej składki na ubezpieczenie zdrowotne, dokonującej wypłaty renty strukturalnej zgodnie z przepisami o rentach strukturalnych i przepisami o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji Gwarancji Rolnej 	
	51	dla deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego
	52 - 69 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej i imiennego raportu miesięcznego korygującego
4)	w przypadku ZUS za emerytów i rencistów:	
	51	dla deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego
	52 - 89 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej i imiennego raportu miesięcznego korygującego
5)	w przypadku sędziów i prokuratorów, za których powstał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku służbowego:	
	70	dla deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego
	71 - 79 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej i imiennego raportu miesięcznego korygującego
6)	w przypadku deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego za dany miesiąc kalendarzowy, składanych przez syndyka upadłości za okres od dnia ogłoszenia upadłości:	
	80	dla deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego
	81 - 89 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej i imiennego raportu miesięcznego korygującego
7)	w przypadku płatników składek opłacających składki wyłącznie na własne ubezpieczenia, składających za dany miesiąc więcej niż jedną deklarację rozliczeniową z różnymi kodami tytułu ubezpieczenia:	
	01	dla pierwszej deklaracji rozliczeniowej składanej za dany miesiąc
	02 - 39 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej składanej do deklaracji oznaczonej numerem 01
	40	dla drugiej deklaracji rozliczeniowej składanej za dany miesiąc
	41 - 49 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej składanej do deklaracji oznaczonej numerem 40
	51	dla trzeciej deklaracji rozliczeniowej składanej za dany miesiąc
	52 - 69 włącznie	dla deklaracji rozliczeniowej korygującej składanej do deklaracji oznaczonej numerem 51

Numer imiennego raportu miesięcznego powinien być zgodny z numerem deklaracji rozliczeniowej, do której jest dołączony.

XVII. Kod wniosku o dofinansowanie składek za osoby niepełnosprawne

0	płatnik składek nieuprawniony lub niewniosujący o dofinansowanie składek na podstawie art. 25 ust. 2, 3 lub 3a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
1	wniosek płatnika składek o dofinansowanie składek za osoby niepełnosprawne ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i budżetu państwa, przysługujące na podstawie art. 25 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2	wniosek płatnika składek o dofinansowanie składek za osoby niepełnosprawne za środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i budżetu państwa, przysługujące na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
3	wniosek płatnika składek o dofinansowanie składek za osoby niepełnosprawne ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przysługujące na podstawie art. 25 ust. 3a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.